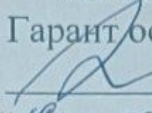

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології та безпеки життєдіяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми
 Раїса КОЖУХІВСЬКА
«*В*» *серпня* 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ»

Освітній рівень: *перший (бакалаврський)*

Галузь знань: *І Транспорт та послуги*

Спеціальність: *ІЗ Туризм та рекреація*

Освітньо-професійна програма: «Туризм»

Факультет: *менеджменту*

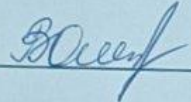
Робоча програма навчальної дисципліни «Географія туризму» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ Туризм та рекреація освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський національний університет, 2025. 22с.

Розробник: доктор філософії з наук про Землю, Станіслав ОГІЛЬКО

 Станіслав ОГІЛЬКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології та безпеки життєдіяльності
Протокол від 28 07 2025 року № 15

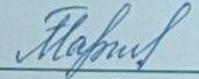
Завідувач кафедри екології та безпеки життєдіяльності

 Ольга ВАСИЛЕНКО

«28» 07 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією *факультету менеджменту*

Протокол від 20 08 2025 року № 1

Голова Марина ГОМЕНЮК
«20» 08 2025 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань: <i>J Транспорт та послуги</i>	<i>Обов'язкова</i>
Модулів – 1	Спеціальність: <i>J3 Туризм та рекреація</i>	Рік підготовки: <i>II-й</i>
Змістових модулів – 4		Семестр: <i>3-й</i>
Загальна кількість годин – 120		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0; самостійної роботи студента – 4,0.	Освітній рівень: <i>перший (бакалаврський)</i> Освітньо-професійна програма: <i>«Туризм»</i>	Лекції: <i>26 год.</i>
		Практичні: <i>28 год.</i>
		Самостійна робота: <i>66 год.</i>
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: <i>залік</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Географія туризму» розроблена відповідно до Положення про «методичне забезпечення освітнього процесу» в Уманському національному університеті.

Навчальна дисципліна «Географія туризму» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Туризм» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю *ІЗ Туризм та рекреація* освітньо-професійної програми *Туризм*.

Мета вивчення дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти компетенції майбутніх фахівців з туризму, щодо методики географічних досліджень в туризмі, вміти визначати напрямки туристичних потоків, доходів та витрат регіонів і країн світу; використовувати в роботі та вміти професійно презентувати комплексну оцінку туристичних ресурсів регіону, країн світу, України; розуміти вплив природних, культурно-історичних, етнічних, подієвих ресурсів на особливості розвитку і географію спеціальних видів туризму.

Завдання дисципліни:

- ознайомити здобувачів з теоретичними основами методології та методики географічних досліджень в туризмі;

- навчити визначати напрямки туристичних потоків, доходів та витрат регіонів і країн світу;

- забезпечити теоретичну та практичну підготовку студентів з питань формування сучасних уявлень про рекреаційно-туристичні ресурси та рекреаційно-туристичне господарство країн світу, поглибити уявлення про природничу, соціально-економічну та культурну різноманітність світу;

- засвоїти необхідні знання про світовий туристичний ринок в цілому та його регіоналізацію;

- сформувати уявлення про специфіку розвитку туризму в різних туристичних регіонах і країнах світу, висвітлити їхній ресурсний потенціал, туристичну спеціалізацію та тенденції туристичної діяльності;

- показати причинно-наслідкові зв'язки в особливостях формування основних туристичних центрів;

- розглянути фактори формування туристичного попиту, його географію і сучасні тенденції його розвитку;

- набути практичних навичок складання комплексних туристичних характеристик країн й регіонів світу;

- ознайомити з методикою моделювання програм туристичного обслуговування з різною метою подорожей, типом клієнтури, наявних туристичних атракцій.

Об'єктом дисципліни є туристичні явища та процеси, що відбуваються у геопросторі, тобто вся сукупність природних, соціально-економічних, культурних та історичних ресурсів, які можуть використовуватися у туристичній діяльності, а також території, що формуються і функціонують як туристичні регіони чи дестинації.

Предметом дисципліни є закономірності просторової організації туризму, формування і функціонування туристичних регіонів, територіальна диференціація туристичних ресурсів та потоків, а також взаємозв'язки між природними умовами, культурними цінностями, населенням і туристичною діяльністю.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти. Згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності *ІЗ Туризм та рекреація* дисципліна «Географія туризму» викладається на другому курсі у третьому семестрі. Вивчення дисципліни сприяє опануванню наступних компонентів освітньо-професійної програми, яким вона передує: «Основи туризмознавства», «Безпека туризму», «Основи економічної науки».

Вивчення навчальної дисципліни «Географія туризму» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності *ІЗ Туризм та рекреація* галузі знань *І Транспорт та послуги* (табл. 1).

Таблиця 1.

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Географія туризму»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 3	Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо	ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
ЗК 4	Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу	ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору
		ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
ЗК 5	Прагнення до збереження навколишнього середовища	ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору
		ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
ЗК 6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору
		ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
СК 3	Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій	ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору
		ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
СК 4	Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління	ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору
		ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
СК 5	Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів	ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору
		ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
СК 7	Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту	ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору
СК 10	Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал	ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору
		ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
СК17	Розуміння основних понять та концепцій сільського (зеленого) туризму	ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Географія туризму», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2.

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Географія туризму»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	знання основних теорій, методів та принципів в дослідженнях з географії;	лекції з елементами інтерактивного навчання, практичне заняття, індивідуальні консультації, картографічний аналіз, кейс-метод, аналіз документів, вирішення конкретних задач і ситуацій, аналітична робота, вирішення конкретних пошукових завдань, статистичний аналіз, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестова перевірка знань, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
1.2	типології туризму за різними ознаками;		
1.3	класифікації туристично-рекреаційних ресурсів;		
1.4	основних характеристик різних видів туризму та їх географії;		
1.5	основних характеристик провідних туристичних макрорегіонів і туристичних країн світу;		
1.6	глобальних тенденцій розвитку туризму в світі;		
1.7	головних туристичних дестинацій і атракцій провідних туристичних центрів світу;		
1.8	географії основних напрямків розвитку туризму (ділового, релігійного, лікувального-оздоровчого, туризму з метою відпочинку та розваг) та ін.;		
1.9	сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.		
2	Уміння/навички:		
2.1	збирати та аналізувати туристичну інформацію;	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, оцінка за бальною	бліцопитування, участь у дискусії, перевірка виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій,
2.2	працювати зі статистикою, довідковою літературою; складати тексти доповідей, виступів, статей;		
2.3	аналізувати існуючий туристсько-рекреаційний потенціал країн, визначати		

	перспективи його використання для розвитку різних видів туризму;	методикою, картографічне моделювання, самонавчання через Moodle	перевірка розрахункових робіт, контрольна (модульна) робота
2.4	відслідковувати найважливіші туристичні події і скласти календарі та програми розвитку подієвого туризму в певному регіоні;		
2.5	підбирати актуальну інформацію для туристів, необхідну для здійснення подорожей;		
2.6	використовувати дослідження світового ринку послуг та визначати потенційний попит споживачів рекреаційних послуг задля розробки проектів із розвитку спеціальних видів туризму.		
3	Комунікація:		
3.1	здатність працювати у національному та міжнародному просторі, застосовувати управлінські навички, зрозуміле і креативне донесення власної позиції та висновків, а також інформації та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців партнерів та туристів.	практичне заняття, дискусія, рольова гра, кейс-метод	представлення презентацій, вирішення конкретних задач і ситуацій, підсумковий (модульний) контроль
4	Відповідальність і автономія		
4.1	управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, виявляти проблемні ситуації, демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях.	Практичне заняття, кейс-метод, самостійне дослідження, дискусія	представлення презентацій, вирішення конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль

Таблиця 3.

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Географія туризму»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору	лекції з елементами інтерактивного навчання, практичні заняття, індивідуальні консультації, картографічний аналіз, кейс-метод, аналіз документів, вирішення конкретних задач і ситуацій, аналітична робота, самонавчання через Moodle	бліцопитування, тестова перевірка знань, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, картографічні завдання, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території	лекції з елементами обговорення, картографічне моделювання, практичні заняття, дискусія, статистичний аналіз, оцінка за бальною методикою, вирішення конкретних пошукових завдань, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	усне опитування, тестова перевірка знань, участь у дискусії, аналіз карт, виконання індивідуальних і командних завдань, перевірка розрахункових робіт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ГЕОГРАФІЇ ТУРИЗМУ

Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна

Об'єкт, предмет і завдання географії туризму, її місце серед інших географічних наук та зв'язок з іншими дисциплінами. Територіальні туристичні системи, їх структура, ієрархічність і механізми розвитку. Класифікація туризму за різними критеріями, включаючи міжнародний, внутрішній, організований, неорганізований, рекреаційний, культурно-пізнавальний та інші види туризму. Функції географії туризму, нормативні аспекти та сучасні ринкові запити, а також перспективні напрями досліджень у цій галузі.

Тема 2. Методологія та методика географічних досліджень в туризмі

Завдання розділу, вивчення загальнонаукових понять методів, методики та методології, їхньої ролі у науковому пізнанні. Характеристика основних принципів наукового мислення, включаючи індукцію, дедукцію, аналіз, синтез, аналогію, експеримент, спостереження, порівняння, літературний та описовий методи. Детальний розгляд статистичних і картографічних методів, просторового аналізу та комплексної оцінки території. Ознайомлення з методами інших наук, що застосовуються в географії туризму, етапами рекреаційно-туристичного районування, а також сучасними науковими концепціями та моделями. Аналіз методів вивчення мотивації до подорожей і складання маршрутів та впливу науково-технічного прогресу на методи географії туризму та використання комп'ютерних технологій.

Тема 3. Географія туристичних потоків, доходів та витрат

Дослідження взаємозв'язку між туристським попитом і споживчим вибором, а також факторів, що впливають на туристський попит, включаючи демографічні, соціально-економічні та урбанізаційні чинники. Розгляд різноманіття, комплексності і еластичності попиту, кривих попиту для різних типів туризму та сезонності. Ознайомлення з географією туристського попиту, масовими потоками туристів, їх концентрацією в часі і просторі. Вивчення структури світового туристичного ринку, основних тенденцій та показників розвитку туризму, в'їзні та внутрішні туристичні потоки, їх динаміка та геопросторовий розподіл. Особлива увага приділятиметься географічним закономірностям розподілу туристичних потоків, спеціалізації регіонів і країн, а також прогнозам ЮНВТО щодо майбутнього розвитку глобальної індустрії туризму.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.ТУРИСТИЧНЕ РЕСУРСОЗНАВСТВО

Тема 4. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів

Підходи до визначення туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів. Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Аналіз наявних класифікацій туристичних ресурсів. Унікальність, багатство й різноманітність туристичних ресурсів. Світова спадщина ЮНЕСКО, як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів світу. Розподіл об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО за

країнами світу. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні. Оцінка туристичних ресурсів. Методи оцінки туристичних ресурсів. Види й особливості використання туристичних ресурсів. Проблеми освоєння та користування туристичними ресурсами.

Topic 4. Classification and Geographical Assessment of Tourist Resources

Approaches to the definition of tourist and tourist-recreational resources.

Approaches to the classification of tourist resources.

Analysis of existing classifications of tourist resources. Uniqueness, richness, and diversity of tourist resources. UNESCO

World Heritage as an important component of the recreational and tourist resources of the world. Distribution of UNESCO World Heritage sites by countries of the world. UNESCO World Heritage sites in Ukraine. Assessment of tourist resources.

Methods of assessing tourist resources. Types and features of the use of tourist resources. Problems of development and utilization of tourist resources.

Тема 5. Природні туристичні ресурси

Суть і структура природних туристичних ресурсів, принципи і методи їх комплексної оцінки. Геологічні, орографічні, кліматичні і водні ресурси, їх туристична привабливість, а також бальнеологічні і біотичні ресурси. Природні ландшафти, унікальні види рослин і тварин, а також природно-антропогенні біотичні ресурси. Вивчення концепції сталого розвитку туризму, раціонального використання природних ресурсів і впливу масового туризму на довкілля.

Topic 5. Natural tourist resources

The essence and structure of natural tourist resources, principles and methods of their comprehensive assessment. Geological, orographic, climatic and water resources, their tourist attraction, as well as balneological and biotic resources. Natural landscapes, unique species of plants and animals, as well as natural and anthropogenic biotic resources. Study of the concept of sustainable development of tourism, rational use of natural resources and the impact of mass tourism on the environment.

Тема 6. Культурно-історичні ресурси туризму

Культурна спадщина як ресурси туризму, їх географічна оцінка та атрактивність. Історичні, археологічні та культурні пам'ятки. Привабливість музеїв і музеїв-заповідників для туристів. Садиби, фортифікаційні споруди, замки та монастирі. Монументальне мистецтво. Історичні міста. Етнічні та етнографічні ресурси, що відображають культурні особливості населення. Етнічна культура, традиційні промисли та ремесла. Подієві ресурси. Сучасні типи культурно-історичних ресурсів.

Topic 6. Cultural and historical resources of tourism

Cultural heritage as tourism resources, their geographical assessment and attractiveness. Historical, archaeological and cultural monuments.

Attractiveness of museums and reserve museums for tourists. Manors, fortifications, castles and monasteries. Monumental art. Historical cities.

Ethnic and ethnographic resources reflecting the cultural characteristics of the population.

Ethnic culture, traditional trades and crafts.
Modern types of cultural and historical resources.

Event resources.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

ГЕОГРАФІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ

Тема 7. Географія рекреаційних видів туризму. Географія активних видів туризму. Географія ділового туризму

Купально-пляжний туризм: географічна характеристика та інфраструктура. Лікувально-оздоровчий туризм: типологія курортів та географія. Розважальний туризм: географічна характеристика. Круїзний туризм: види круїзів, круїзні судна та географія. Гірськолижний туризм: історія, види, інфраструктура, географія центрів та регіонів. Дайв-туризм: види дайвінгу, інфраструктура, географія центрів та регіонів. Гольф-туризм: географія центрів та регіонів. Екстремальний та пригодницький туризм: водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види, географія центрів та регіонів. Діловий туризм: видова структура, MICE-туризм, інсентив-туризм, конгресно-виставковий туризм та географія центрів розвитку.

Тема 8. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму.

Географія релігійного туризму та паломництва

Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму. Географічна характеристика подієвого туризму. Класифікація та види подієвого туризму. Географія центрів та регіонів розвитку, перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму. Підходи до визначення релігійного туризму. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва у різних релігіях.

Тема 9. Географія міського, сільського (зеленого) туризму. Географія екологічного туризму

Географічна характеристика міського туризму. Міста як туристичні центри. Туризм у мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації. Західноєвропейський тип міста, азійський (східний) тип міста, африканський тип міста, північноамериканський та австралійський типи міст, латиноамериканський тип міста. Основні підходи до визначення сільського (зеленого) туризму. Моделі організації сільського туризму у різних країнах світу. Географія регіонів розвитку сільського туризму. Підходи до визначення та ознаки екологічного туризму. Види та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

ТУРИСТИЧНЕ РЕГІОНОЗНАВСТВО ТА КРАЇНОЗНАВСТВО

Тема 10. Методологічні основи туристичного країнознавства.

Районування як метод дослідження в туризмі. Поняття туристичного та рекреаційного районів. Підходи до туристичного та рекреаційного районування

території. Види рекреаційного районування та зонування, їх функції. Туристичне регіонознавство і регіоналізація туристичного ринку у документах ЮНВТО. Туристські макрорегіони світу, їх формування та цикл розвитку. Структурні елементи туристських регіонів. Закономірності формування основних споживчих ринків туризму на планеті. Типологія країн світу та столиці. Система країнознавчої інформації, джерела та методика пошуку інформації. Типова програма комплексної туристсько-країнознавчої характеристики. Фактори розвитку і розміщення елементів сфери туризму: географічні, економічні, соціальні, історичні, демографічні, екологічні, фактори людських потреб, наукового прогресу та часовий фактор.

Тема 11. Європейський туристичний макрорегіон

Рекреаційно-туристичні ресурси Європейського туристичного макрорегіону. Географічний поділ Європейського континенту. Огляд основних туристичних продуктів, представлених на європейському ринку. Загальна характеристика розвитку рекреації та туризму в країнах макрорегіону, найважливіші туристичні центри.

Тема 12. Близькосхідний туристичний макрорегіон. Азійсько-Тихоокеанський туристичний макрорегіон

Рекреаційно-туристичні ресурси Близькосхідного та Азійсько-Тихоокеанського туристичних макрорегіонів. Географічний поділ макрорегіонів. Вивчення основних туристичних продуктів, представлених на ринку країн цих макрорегіонів та туристичних центрів. Загальна характеристика розвитку рекреації та туризму в країнах Близькосхідного та Азійсько-Тихоокеанського туристичних макрорегіонів.

Тема 13. Американський та Африканський туристичні макрорегіони

Рекреаційно-туристичні ресурси Американського та Африканського туристичних макрорегіонів. Географічний поділ макрорегіонів. Основні туристичні продукти, представлені на ринку країн цих макрорегіонів та туристичних центрів. Загальна характеристика розвитку рекреації та туризму в країнах Американського та Африканського туристичних макрорегіонів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п (с)	лаб	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1.						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ГЕОГРАФІЇ ТУРИЗМУ						
Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна.	9	2	2	-	-	5
Тема 2. Методологія та методика географічних досліджень в туризмі	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Географія туристичних потоків, доходів та витрат	9	2	2	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	28	6	6	-	-	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТУРИСТИЧНЕ РЕСУРСОЗНАВСТВО						
Тема 4.* Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів Topic 4. Natural conditions for the development of tourism. Study of natural and geographical nomenclature	13	2	4	-	-	7
Тема 5.* Природні туристичні ресурси Topic 5. Natural tourist resources	9	2	2	-	-	5
Тема 6.* Культурно-історичні ресурси туризму Topic 6. Cultural and historical resources of tourism	10	2	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	32	6	8	-	-	18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ГЕОГРАФІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ						
Тема 7. Географія рекреаційних видів туризму. Географія активних видів туризму. Географія ділового туризму	10	2	2	-	-	6
Тема 8. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму. Географія релігійного туризму та паломництва	9	2	2	-	-	5
Тема 9. Географія міського, сільського (зеленого) туризму. Географія екологічного туризму	10	2	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	29	6	6	-	-	17
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.						
ТУРИСТИЧНЕ РЕГІОНОЗНАВСТВО ТА КРАЇНОЗНАВСТВО						

Тема 10. Методологічні основи туристичного країнознавства	7	2	2	-	-	3
Тема 11. Європейський туристичний макрорегіон	8	2	2	-	-	4
Тема 12. Близькосхідний туристичний макрорегіон. Азійсько-Тихоокеанський туристичний макрорегіон	8	2	2	-	-	4
Тема 13. Американський туристичний макрорегіон. Африканський туристичний макрорегіон	8	2	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 4	31	8	8	-	-	15
Усього годин	120	26	28	-	-	66

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття.*

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п.	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ГЕОГРАФІЇ ТУРИЗМУ		
1	Тема 1. Складання картосхем рекреаційно-туристичного районування світу та України	2
2	Тема 2. Регіоналізація туристичного ринку у документах ЮНВТО	2
3	Тема 3. Дослідження туристичних потоків та надходжень від туризму у різних країнах світу за даними ЮНВТО	2
	Разом	6
Змістовий модуль 2. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ		
4	Тема 4. Природні умови для розвитку туризму. Вивчення природничо-географічної номенклатури Topic 4. Natural conditions for the development of tourism. Study of natural and geographical nomenclature	2
5	Тема 5. Туристична характеристика об'єктів природної всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Topic 5. Tourist characteristics of UNESCO natural world heritage sites	2
6	Тема 6. Туристична характеристика об'єктів культурної всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Topic 6. Tourist characteristics of UNESCO cultural world heritage sites	2
7	Тема 7. Оцінка потенціалу туристичних ресурсів території за бальною методикою	2
	Разом	8

Змістовий модуль 3. ГЕОГРАФІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ		
8	Тема 8. Географія видів туризму у світі	2
9	Тема 9. Захист проектів «Туристсько-рекреаційні ресурси, види туризму і найважливіші турцентри країн» (з використанням засобів мультимедіа)	4
	Разом	6
Змістовий модуль 4. ТУРИСТИЧНЕ РЕГІОНОЗНАВСТВО ТА КРАЇНОЗНАВСТВО		
10	Тема 10. Типова програма комплексної туристсько-країнознавчої характеристики	2
11	Тема 11. Туристична характеристика країн-лідерів сфері туризму за типовою програмою	2
12	Тема 12. Географія туристичних центрів світу за туристичними макрорегіонами	2
13	Тема 13. Проблеми та перспективи розвитку туризму у світі	2
	Разом	8
Всього		28

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п.	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна	5
2	Тема 2. Чинники розвитку туризму та формування туристичних потреб	6
3	Тема 3. Різновиди туристичної діяльності та формування туристичної привабливості території	5
4	Тема 4. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів	7
5	Тема 5. Сучасні теорії та концепції географії туризму	5
6	Тема 6. Культурно-історичні ресурси туризму	6
7	Тема 7. Географія рекреаційних видів туризму. Географія активних видів туризму. Географія ділового туризму	6
8	Тема 8. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму. Географія релігійного туризму та паломництва	5
9	Тема 9. Географія міського, сільського (зеленого) туризму. Географія екологічного туризму	6
10	Тема 10. Країнознавство у сфері туризму	3
11	Тема 11. Туристичне регіоназнавство	4
12	Тема 12. Європейський туристичний макрорегіон	4
13	Тема 13. Близькосхідний туристичний макрорегіон	4
Разом		66

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих завдань; інтерактивні заняття; індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Географія туризму» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2349>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) контроль. Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю. При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати тестового контролю тощо. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету. У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни студент може набрати максимально 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Поточний контроль.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати опитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для самостійної роботи оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях оцінюється в 3 бали:

а) відповідь з питань практичної роботи / виконання практичних завдань – 2 бали:

б) змістовні доповнення при обговоренні теоретичних питань – 1 бал.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал:

а) моделювання тематичних карт – 0,5–1 бал;

б) підготовка презентації – 0,5–1 бал.

3. Модульний контроль містить 20 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 балів ($0,5 \times 20$ тестів) – 10 балів.

Заохочувальні бали – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–8 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–8 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни
«Географія туризму»**

Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (23 балів)				Змістовий модуль 2(24 балів)				Змістовий модуль 3(24 балів)				Змістовий модуль 4(29 балів)				Сума	
Кількість балів за теми	T1	T2	T3	Модульний контроль 1 (10 балів)	T4	T5	T6	Модульний контроль 2 (10 балів)	T7	T8	T9	Модульний контроль 3 (10 балів)	T10	T11	T12	T13	Модульний контроль 4 (10 балів)	100
В т.ч. за видами робіт:	1	2	2		1	2	2		1	2	2		1	2	2	2		
Практичні заняття	1	2	2		2	2	2		2	2	2		2	2	2	2		
Виконання СРС	1	1	1		1	1	1		1	1	1		1	1	1	1		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для екзамену
90–100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, допускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Географія туризму» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти *спеціальності ІЗ Туризм та рекреація* URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2349>

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аріон О.В., С.І. Уліганець Географія туризму: навч.-метод. посіб. К.: ВГЛ «Обрії», 2009. 172 с.

2. Бейдик О. О. Тлумачний словник термінів з рекреаційної географії (географії туризму). К.: ВПЦ "Київ. ун-т", 1993. 56 с.
3. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 1998. 130 с.
4. Блій де. Г., Муллер П. Географія: світи, регіони, концепти; пер. з анг. ; передмова та розділ «Україна» О. Шабля. К. : Либідь, 2004. 740 с.
5. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 334 с.
6. Кузик С.П. Географія туризму: навчальний посібник. К.: Знання, 2011. 271 с.
7. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). К.: Альтерпрес, 2002. 436 с.
8. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство: Європа: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
9. Масляк П.О. Рекреаційна географія : навч. посіб. К. : Знання, 2008. 343 с.
10. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство: Навчальний посібник. Харків: Бурун Книга, 2009. 288 с.
11. Петринка Л.В. Географія туризму. Харків: Основа, 2011. 96 с.
12. Рутинський М. Й. Географія туризму України: Навч.-метод. посіб. Львів: Фенікс, 2002. 107 с.
13. Смаль І.В. Основи географії рекреації і туризму: навч. посібник. Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М. Гоголя, 2004. 264 с.
14. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-у імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
15. Стафійчук В. І. Рекреалогія : навч. посіб. 2-е вид. Київ : Альтерпрес, 2010. 264 с.

Допоміжна

1. Бейдик О.О., Новосад Н.О. Унікальна Україна: географія та ресурси України: навчальний посібник. К.: - Альтерпрес, 2013.
2. Горішевський П.В., Васильєв В.П., Зінко Ю.В. Сільський зелений туризм: організація гостинності на селі: Підручник. Івано-Франківськ: Місто-Н, 2003. 158 с.
3. Дмитрук О. Ю. Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посіб. 2-вид., перероб. та допов. Київ : Альтерпрес, 2008. 280 с.
4. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту та маркетингу. К.: Альтерпрес, 2004. 250 с.
5. Олійник Я.Б., Шищенко П.Г., Степаненко А.В., Масляк П.О. Географія: Україна і світ (Текст) / 2-ге вид. стер. К.: Знання, 2008. 456 с.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Українська туристична інформаційна система. URL: www.utis.com.ua
2. Інформаційний розділ Всесвітньої туристичної організації URL: www.world-tourism.org.
3. Інформаційний розділ з туризму в Internet. URL: www.travel.net

4. Комп'ютерна правова система «Нормативні акти України» URL: www.nau.kiev.ua
5. Співка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні. URL: www.greentour.com.ua
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Організація Об'єднаних націй <http://www.un.org>
8. Світова книга фактів <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/docs>
9. Карти світу <http://nationalgeographic.com>

13. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Географія туризму» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

14. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Географія туризму», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів та під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ

У робочій програмі відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» переглянутою оновлено методичне забезпечення, список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси.